

Co nám naši předkové přes téměř století sdělují o soužití Čechů s Němci v pohraničí

- editor007 | 24. května 2024

ČESKO / NĚMECKO: Co nám naši předkové přes téměř století sdělují o soužití Čechů s Němci v pohraničí?

Nezapomeňme na jejich utrpení a zmařené životy

Český Krumlov v těžkých dobách

Živlem, který je ve značném území utiskován a odnárodňován, je právě český lid, a to zde na půdě, která od staletí byla jeho domovinou

Provolání, které čs. vládě postoupily čs. politické strany z Českého Krumlova, za ČSL jej podepsal Jan Jakeš, náměstek starosty.

„V době, kdy příslušná ministerstva pracují o tzv. menšinovém statutu, dovolují si podepsaní zástupci politických stran upozorniti důtklivě na okolnost, že živlem, který je ve značném území utiskován a odnárodňován, je právě český lid, a to zde na půdě, která od staletí byla jeho domovinou. Nemůžeme ze zdejšího kraje a města uvést jediného případu, že by byl Němec počestěn, zato však v době samostatného státu československého mnoho českých lidí, zvláště sociálně slabých, podlehlo nacionálnímu útlaku německých zaměstnavatelů a svého zněmčeného okolí. Nebyl by spojen s velkou námahou důkaz, že polovina starousedlých českokrumlovských Němců je rodu českého. Ještě dnes v samosprávných úřadech města Českého Krumlova, jehož obyvatelstvo je ze čtvrtiny české, není jediného českého úředníka a Čech se tu na úřadě nedomluví česky. Česky se nedomluví nemocný s lékařem a ošetrovatelským personálem veřejné městské nemocnice, jež slouží celému soudnímu okresu, ač je v něm 44% Čechů.

V továrnách, zaměstnaných dodávkami státu, jest české dělnictvo vystaveno neslýchanému teroru a jeho počet dosahuje sotva 8 až 10% všeho dělnictva; nezaměstnaností trpí více živel český než německý. Organizovaný bojkot zboží českého původu a českého obchodnictva a živnostnictva zbavuje chleba starousedlé rodiny české...

... nemůžeme smlčeti vroucí tužbu českého lidu,... aby československá demokracie ... ukázala také svou sílu a odhodlanost uvnitř státu i navenek...”

My, Češi, jsme byli neprávem vyhnáni z vlastního domova z našeho českého území

Němci žijící v našem českém pohraničí od nepaměti veřejně projevovali svou sounáležitost k Německé říši a já jako občanka tehdejšího pohraničí nikdy neuvěřím slibům o klidném vzájemném spolužití.

Narodila jsem se roku 1927 v Českém Krumlově. Rodiče si tam postavili moderní rodinný dům. Do roku 1937 jsme žili vedle Němců tak nějak normálně. Mého otce, tajemníka Národní jednoty pošumavské, nejvíce zlobilo, že všude na lepších místech byli Němci. Otec jako ruský legionář byl velký vlastenec a snažil se nabádat Čechy, aby své děti posílali do českých škol, a staral se, aby Češi měli dobrá zaměstnání. Práce se mu dařila, ale v roce 1937, hned po smrti našeho pana prezidenta

T.G. Masaryka, se vše změnilo. Německé děti nám začaly nadávat, fyzicky nás napadaly, nemohly jsme bez doprovodu starších lidí chodit ani do školy. Dospěli Němci pořádali manifestace, byli agresivní a vždy v přesile. My Češi jsme žili celý rok ve strachu. V srpnu 1938 odešel můj otec bránit naše hranice a nám řekl, abychom čekali doma, že kdyby bylo zle, přijede pro nás a odstěhuje nás. My jsme bohužel poslechly, maminka, moje šestnáctiletá sestra a já – jedenáctiletá. 20. září 1938 napadla naši Masarykovu školu ozbrojená horda německých deseti- až čtrnáctiletých kluků. Utekli jsme zadním východem do svých domovů a již jsme nemohli vycházet. Kdoví, který z nich je dnešním členem sudetoněmeckého landsmanshaftu.

České rodiny začaly z Českého Krumlova utíkat, pokud měly ve vnitrozemí příbuzné nebo známé. My jsme neměli nikoho a zoufale jsme čekali na tatínka. Dne 27. září nám skupina německých ordnerů začala střílet do oken, maminka, sestra a já jsme ležely na zemi; bylo to strašné! Na štěstí nějaký soused – Němec – ordnery zahnal. Potom se ale přišel do našeho domu přednosta stanice pan Fiala a řekl mamince, že za chvíli pojede poslední vlak a že náš otec již nemůže přijet.

Maminka nám v rychlosti navlékla svetry a kabáty, vzaly jsme si každá pokrývku a tašku, zamkly jsme dům s vystřílenými okny a já nikdy nezapomenu na pohled mé maminky, když jsme z domu plného našich krásných věcí odcházely. Hlavně však prosila Boha, aby se tatínkovi nic nestalo.

Cesta vlakem trvala jen čtvrt hodiny, ve Zlaté Koruně nás zastavili Němci a vlak se musel vrátit do Českého Krumlova. Pan přednosta nám pomohl vystoupit na druhou stranu nádraží a “honem utíkejte pryč!” A tak jsme šly. Nechci vypisovat cestu plnou utrpení a nebezpečí, byla noc a my jsme se schovávaly do křoví před každou německou hlídkou. Došly jsme až do Kremže a odtud jsme jely vlakem do Českých Budějovic. Tam na nás Češi křičeli “Co utíkáte a necháváte pohraničí Němcům?” Dovedete si představit naše zoufalství? Neměly jsme kam jít a neměly jsme tátu. Maminka měla jen adresu našich známých, kteří utekli již dříve do Horusíc a odtud nám do Českého Krumlova psali, že bydlí u příbuzných a že jsou to velice hodní lidé. A tak jsme v zoufalství jely za nimi. Spaly jsme ve stodole, jejich pes prokousl mé mamince ruku, to si nikdo nedovede představit, v jaké bídě jsme se octly během jedné noci!

Já jsem začala Němce nenávidět, ale naše zlatá věřící maminka skládala naše těžké břímě do rukou Božích a nepřestávala se modlit za tatínka. Ráno nám naši známi řekli, že nás vezme do hájovny paní hajná, byla tam sama, její manžel šel také bránit naše hranice a ona čekala rodinu. Byla to vzácná žena a moc nám v naší bídě pomohla. Maminka hledala tatínka, tatínek hledal nás a koncem října jsme se šťastně sešli.

V listopadu jsme odešli do Českých Budějovic, kde tatínek pracoval. Žili jsme v jedné studené podkrovní místnosti a nic jsme neměli. Spali jsme na dvou vypůjčených slamnicích pod pokrývkami a hráli jsme se jeden od druhého. Měli jsme čtyři plechové hrnečky a jeden větší hrnec. Já jsem těžce onemocněla zánětem močového měchýře a dodnes nesu následky. Když se českokrumlovská záložna přestěhovala do Kremže, mohli jsme si vyzvednout nějaké peníze a koupit to nejnnutnější. Do Českého Krumlova jsme nemohli. Lidé sice si tam začali jezdit pro svůj nábytek, ale na otce byl vydán zatykač. Až po nešťastném březnu 1939 dostala moje maminka povolení odvést si z našeho domu nábytek. Zůstaly tam jen těžké kusy, knihovna, prázdné skříně, vše poničené. Všechno oblečení, peřiny, ložní prádlo a veškeré věci nám Němci rozkradli. Tatínkovy vzácné vlastenecké knihy byly v kuchyni na hromadě ohořelé. Maminka přijela úplně zničená.

Nikdy jsme nedostali žádné odškodnění a ani nás nenapadlo chtít nějakou náhradu při pomyšlení na utrpení našich nevinných lidí v koncentračních táborech, na plynové komory, na utrpení dětí, mučení a bezdůvodné zabíjení. Nemohu zapomenout, jak gestapáci mého otce zmlátili před našima očima.

Moji rodiče se již nikdy v životě nevzpamatovali z utrpení a ze ztráty materiálních hodnot a všeho

svého majetku. Dožili svůj život ve skrovných poměrech.

My Češi jsme byli neprávem vyhnáni z vlastního domova, z našeho českého území. Němci žijící v našem českém pohraničí od nepaměti veřejně projevovali svou sounáležitost k Německé říši a já jako občanka tehdejšího pohraničí nikdy neuvěřím slibům o klidném vzájemném spolužití. Nás, žijících pamětníků, je již málo, a proto píši, aby se nezapomnělo na hoře a utrpení našeho českého národa.

Dnes se najdou čeští lidé, kteří se neostýchají napsat, že Němci neměli v ČR rovná práva

Narodil jsem se a vyrůstal v Českém Krumlově (1915) v rodině hraničářského pracovníka. Otec pracoval ve funkci náměstka starosty města za spojené české strany a ve více než dalších deseti funkcích v českých spolcích, zejména v Národní jednotě pošumavské. Jako nejstarší syn nájemce mlýna jsem byl zaměstnán u otce a od 18 let jsem byl zapojen do veřejné činnosti. Většina mých rostenců musela rodné město opustit, protože němečtí podnikatelé pro ně neměli práci, přestože živnost i obchod ve městě byly značně závislé na zákaznících z českých vesnic Jazyková hranice tu byla totožná se severní hranicí katastru). Zásobování záviselo na české "straně", německé vsi živilo dobytčářství, ostatní produkce byla převážně samozásobitelská. Hned v prvních dnech října 1938 jsem potkal v Českých Budějovicích známou Němku, která mi řekla, " co jste vy, Češi, odešli, je z města vesnice". Platilo to v hospodářské i společenské oblasti.

Naše rodina byla postižena ihned po okupaci Rakouska neúprosným bojkotem. Po vyhnání zabral mlýn komisař, který to měl za svou činnost v SdP slíbeno už předem. Byl to syn českého otce, svůj rodný mlýn prohospodařil. Za okupace ovšem snadno hospodařil na našem pro sebe.

Za týden po útěku zemřel následkem neschopnosti adaptace třiadevadesátiletý dědeček a za pár dní otcův bratr, farář v šumavské vsi Ondřejov . Zbili ho ordneři, protože na faře byla v mobilizaci čs. vojenská jednotka. Ztýraného ho vláčeli od Horní Plané přes okresní vězení v Českém Krumlově do "minikoncentráku" ve Václavském sklepení na českokrumlovském zámku Z tamní nemocnice jej přivezl náš styčný důstojník, polomrtvého. Za tři dny pak strýc skonal.

Dnes se najdou čeští lidé, kteří se neostýchají napsat, že Němci neměli v ČR rovná práva. Bylo tomu naopak, v mém rodném městě nebyla jediná česká střední škola, až v roce 1937 začínalo gymnázium primou. Na radnici se úřadovalo samozřejmě německy, i když tam seděli Prohazka, Pataczek atd. Jediným Čechem ve „vyšších“ službách tam byl český polir Bárta.

ZDROJ: ČNL